

I. ÉVFOLYAM.
17. SZÁM.
1883.

YÉGVIDÉK.

PANCSOVA.
Vasárnap.
JULIUS 22.

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZMIVELŐDÉSI HETILAP.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési ár:

Egész évre 5 ft. Négyre 5 ft. 50 kr.
Fél .. 2 .. 50 kr. 2 .. 75 ..
Egyes szám ára 10 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Jabukai utca: 121.

Idő küldendő a lap szellemi és anyagi részét illető minden közlemények.

HIRDETÉSEK DIJJA:

Három hasábos petitsor 6 kr. Nyitási három hasábos petitsor 10 kr.

Bélyegdíj külön minden hirdetésért 30 kr.

A pancsovai gymnasium.

(F) 1872-ben volt, mikor a magyar határőrvidék bekebelezésével a magyar kormány átvette a katonai hatóságtól a pancsovai reáliskolát. Ezentúl az iskola névleg „kön. ung. Staatsrealschule“ volt, de tényleg néhány magyar tanárt kivéve, német szelleműből kiesődni nem bírt. Nem akarjuk a régi, már behaggett sebeket újra és hasztalan felszakítani: beérjük avval az euphemistikus kifejezéssel, hogy „non datur saltus in natura,“ s hogy ez az egész periodus 1872. től 1879-ig átmeneti korszaka volt csak a pancsovai reáliskolának.

1879-ben gyökeres reformációnak vették alá az intézetet. A tanári kar teljesen magyar lőn, az intézet nyelve ezentúl, tanári értekezleteken, tankönyvekben, előadásban, szóval mindenben magyar volt.

Am az intézet, úgy látszik, még ekkor sem fejezte be metamorphosisának egyes mozzanatait. A pancsovai polgárság értelmisége évek óta sürgette már az intézetnek gymnasiummá való átalakítását; indokolt felterjesztések és javaslatok menesztettek úgy, az igazgató, mint a városi tanács részéről felfelé, a melyek fényesen kifejezték a létesülendő intézet jövődöbeli létjogát.

A magyar vallás és közoktatásügyi ministerium végre engedett a kívánalmaknak. 1881 szeptember 1-én a gymnasiumi első osztály megnyílt és a reáliskolai I. osztály megszünt. Az intézetnek fokozatos átalakítása gymnasiummá tény alakját nyerte.

Azóta immár két éve mult. A vérmes remények, melyeket az intézet tanári testü-

lete az új aera inaugurálásától várt, nagyon is lehültek azóta. Az utolsó értesítők számokkal bizonyították, hogy e részben alig mutatkozik siker reménye. A magas kormány a város mindennemű subvenciója nélkül évenként 25000 frton fenntart itt Pancsován egy középiskolát, ide küldi válogatott tanerőit, kiválóan és öntudatosan gondját viseli ezen intézetnek s mi az eredmény? Az, hogy az összes nyolcz osztály ifjusága két év óta 100 és 110 közt vacillál.

Mi ennek az oka?

Nem tagadjuk, hogy Pancsovát geographiai helyzete sem teszi alkalmassá egy látogatott középiskolára. Egy oldalt Felértemplom, másik oldalt Ujvidék, azután Verbász, Nagy-Beeskerek, Kikinda, hol mindenütt teljes gymnasiumok vannak — dél felé pedig a Duna folyó és Szerbia, a honnan az intézetnek még eddig tanulója nem volt.

Ime egyik oka annak, hogy intézetünk mennyiségileg nem prosperál.

Ámde nagyon révednénk, ha a mondott körülményt akarnók a baj egyedüli okául feltüntetni.

A pancsovai polgárságnak legnagyobb része eddigelé még nem bírt fogalmával sem azon nagy fontosságu és jótékony következményeknek, melyeket egy évtized mulva élvezne maga Pancsova városa, ha fiainak gymnasiumi képzést adna. A határőrvidéki szellemnek beteges residuumát kell látnunk abban, hogy idevaló polgáraink egy része nem ismer nagyobb elérhető boldogságot fiai számára, mintha a katonai pályára adhatja őket. A pancsovai reálgymnasium

igazgatósága bárkinek bebizonyíthatja hivatalos anyakönyvei és statisztikai kimutatásai alapján, hogy az intézet legtehetségesebb legesesebb növendékei egy-két év mulva katonai iskolával eserélték fel a reálgymnasiumot.

Jól van-e ez így? — Legyenek igenis hadseregünknak képzett, magyar érzelmű tisztjei, legyenek mentől többen. De határozottan egészségtelen tendencia, ha egy város rovására esik oly nagy számléka a szolgáltatott contingensnek, mint itt, e helyt.

Hogy a militarismus e túlzó jogformálásának Pancsova polgári és társadalmi viszonyaira nézve mily káros következményei lehetnének idővel, az mindenki előtt világos. Nekünk Pancsován, helyi születésű, idevaló illetőségű, de azért a német és szerb anyanyelven kívül magyarul is tudó, magyarul szellemében nevelt társadalmi, intelligens osztályra van szükségünk. Mi azt szeretnők, hogy 20 év mulva városunk összes hatóságai ne más-honnan Nagy Magyarország összes képzelhető megyéiből összekerült tisztviselőkből alakulnának, kik oda gravitálnak, ahol a szülőföldjük, kiket ide se fekvő birtok se család traditiók nem vonzanak; szeretnők, hogy 20 év mulva e hatóságok személyzete idevaló elemekből alakuljon, olyanokból, kik ide kívánczoznak, itt születtek, itt éltek át ifjuságokat, ismerik „ab ovo“ az itteni viszonyokat, de amellet magyarul is tudjanak és a magyar fajnak beljök nevelt historiai tudatával bírjanak.

Mert hisz a mi itt élő derék magyarságunk, mely emberfölötti erővel és megfe-

Szépirodalmi csarnok.

A vas- és az agyagbogrács.

(Lafontaine.)

A vasbogrács agyag társának
Kéjútát indítványozta:
Ennek nem tetszik az ajánlat,
Jobb néki — mond — odahaza,
Ha tüzhelyen ül s elteréssel,
Mert néki biz' nagyon kevés kell,
Hogy az út legapróbb göröngyje
Őt bizonyos veszébe döntse,
S egy bordáját se menti meg:
De őnt — így szól — a kinek
Jóval keményebb bőre, teste,
Nem látom át mi késleltesse?
Majd védjük egymást, hogy ha kell,
— A vasbogrács rá így felel —
S ha valami keményebb fajta
Önhöz közel jutni ohajtva,
Magam legottan közbe fúrom
S a veszedelmét félre türom.
Meggyőzte őt e szép ajánlat,
S a vasbogrács utitársának
Jobbja felől vön helyt magának.
Indulnak három lábbon utnak,
Tipeg-tapogva, a hogy tudnak,
S nesztét ha vészik kocanásnak,
Háttal fordulnak egy a másnak.
Mebánta az agyag: százat se lépe,
S már ott hevert az úton száz esérépbe.
S panasza sem volt még joga szegénynek!
Csak veled egy rangut végy társadul,
Különb a bográcsok e yikének
Kerülsz sorsára mulhatatlanul!

Wigand János.

A szerelem szeretettel.

Csak egy a szerelem:
de ezer fokozattal bír.
(Roche-foucauld.)

A szerelem szeretettel, a lélek összhasonlító szelleme azon lény lelkével, kinek lelki sajátosságai tenn lelkeddel azonosak lévén, benned az önzéstelen nemes érzelmeket ébresztik!

E szellem, a lelkek harmoniája.

És viszont e harmonia, a lelkeknek szeretben gyökeredző szelleme.

Nem mint villám jő, gyújtva szívet ezer érzelmekre! Nem „a mosolygó eper ajk“ nem „a madonnai arez, sylphidi természet“ az melynek bűverője fakasztja szíved érzelmét. A lelki jóság esalhatatlan fénye vonz és láncczol édes örömmel odaadással.

Lassan — a természet systematiens rendsze e szerint — fejlődik érzelmek, melyen vevőn gyökereit szíved rétegeibe.

A barátság a szív limbájáól fejlődik érzelmek: melyet a lelki jóság és nemességének ragyogó napja szerelemmá fejleszt. — És ez a szerelem — szerelem szeretettel: a szív és lélek örökös virága.

A lélek a lelket szereti: sajátosságainak azonosossága a forrasztó káposcs, szív és szív között. Minden egyes sajátosság, mely tennelke lelek összhangban van, szorosabbá fűzi a lelket a lelekhez.

Két szív — egy dobbanás!

Min' nemes ez érzelem, ment rít szenvedélytől: tisztán ragyog, mint égi harmatesepp.

Ily érzelem kössön lényt — lényhez, ez legyen a frigyek örökösen viruló láncza, fonva a lélek édenéből vett virágokból.

Hölgyed értelmisége vonz, melyet édes esengő szavakban tolmácsol az ajk.

S ha te ez ajkat esokolod — a lélek oltárát véled esokolni, hol hű tömjénezés nélkül kölönösen áldoztok.

Az életnek örökön fénylő napja ez érzelem, melyet felhő nem borít; és ezen érzelmet értették a katholica vallás bölcsei, midőn a házasság felbonthatatlanságát vallási törvénynyé szentesíték.

Ezen érzelem testvére a szenvedélyes szerelem. Testvérek, mint az alkalom a kísértéssel, de lényegileg különbözök, mint zenith és nadir.

Jó mint villám, szívet gyújtva ezer érzelmere, melyek a szívet dagasztják, mint szélvész a tenger árjait.

Egy esábitó mosoly, mely nem egyéb, mint lélek ka zérkodása tennelkoddal, benned névtelen érzelmeket kelt. Szíved sajog — és véred hullámlak: jársz-kélsz ker.sve őt az istenit.

Kiesi szobádban karszékedle veted magad, arcodat elfödve, sirva vallod önmagadnak, hogy mennyire szeretsz.

Mint sebzett oroszlán, a forró sivatagon forrást keres enyhíteni szomját, úgy áhitozol te is a esők után. E esők téged boldoggá tesz — boldogabbá egy római triumphantornál.

Mi ez érzelem más, mint szenvedély?

sztítással lépésről lépésre kiküzdí a magyar nyelv gyarapodását, — ez az uttörő magyarság, mondom, kitudja holnap, néhány év múlva, hol és milyen irányában a szélrózsának lesz található? Ennek a magyarságnak az emberi természet sorja szerént oda vonz a szíve, lelke, a hol ő született, a hol ő nevelkedett!

S viszont az a másik, minő szép látványa, a búvós remény fénysugaraitól üvedzett fáca morgánája ez Pancsova társadalmi életének! A magyar nemzeti kultúra minő pezsgő, ügybuzgó, lelkesedő apostolait látom én Pancsova jövő generációjában! Hisz ők itt, e városban szívták az anyatejet, nekik itt van százados települő helyök, az ő családjok itt élt, szenvedett, örült! Nekik valójában, igazán, szívükön fekszik, hogy szülővárosunk a magyar genius szivedobbanatát értse és viszonzza.

Oh de tünjetek el, lelkenek rózsás álmai! Távozzatok tőlem bájós bilincseitökkel, — hisz hideg észszel okoskodni akarok.

S mi módon valósul vajjon ez álom? Ime pogártársaim, előttetek, kezetekben van az eszköz, a hely, az alkalom. Ha fiatok, elvégezvén a gymnasiumot, s magyar jellegű nemzeti kulturát nyervén, felsőbb tanulmányokra fogják adni magokat, elmennek hazánk valamelyik magyar egyetemére vagy felsőiskolájába, ott szakjokban kiképezik magokat, s néhány év múlva mint kész jogászok, orvosok, papok, technikusok, tanárok visszakérülnek szülővárosukba Pancsovára, s kiki szakmájában itt Pancsován törekszik tért foglalni: akkor, igenis akkor lesz majd valóság az álom, melynek aranyos szövétlő hálóját az imént megemeltem.

Igaz, hogy az út a célhoz nem könnyű. A gymnasium 8 évi cursusát átlag a beírt tanulók fele sem bírja meg; jobbról balról is el-elbukik egyik másik, s csak keveseknek adatott meg a célhoz jutás. A tanár pedig legyen szigorú, mert minden lelkiismeretes ember szigorú önmagához s szigorú mások irányában.

De e szempont, mely mindenkié kell hogy legyen, ne lankaszsa, hanem ellenkezőleg serkentse, éleszsze a gymnasium iránti érdeklődést. Per ardua ad astra!

A magyar kir. kereskedelmi miniszter a belügyminiszter és a pénzügyminiszterrel egyetértőleg a kolera-járány behurcolásának meggátolása érdekében rongyok, viselt ruhák valamint áz neműek Egyiptomból való behozatalát és átvitelét a mai naptól kezdve tiltotta.

S mi szenvedélyed?

Érzéked molochja!

Nem a lélek a gyújtó pont, honnét e hő sugárzik, az inger az, mely reád löveli sugarait.

Érzemed rajongóvá tesz, és ezen érzelmről mondja Buffon... ou les anges se couvrent les yeux de leurs ailes pour n'être pas jaloux.

Éltedet adod ekkor hőgyedért — érzemed vakmerővé tesz. Ennyi érzelem — s mégis mily gyakran, nagyon is hamar enyészik!

Érzemeid rózsái szirmaikat hullatják — tövis-kóróvá leend életed.

Érzemeidet a hév emésztette s te látva esalódásod, ezen érzelmek helyébe a megayugvás, a titelmes megadás templomát akarod építeni — Sisypus munká... On ne batit point avec des cendres. Irja Rivalnak elhagyott kedvese.

A budhizmus és mohamedán vallás ily érzelmet tekint igazi érzelmeknek, mely frigyét boldogít — és jaj annak ki gáncsolja.

Solem quis dicere falsum audeat!

Csakányi Henrik.

Hol lakik a boldogság?

Cs. Rákositól.

Az emberek, legszívesebben beszélnek oly dolgokról, a minőkkel legkevésbé sem bírnak, melyeket talán hírből is alig ismernek.

Az arany bornyuját leső vén fősvény vete-kedve sopánkodik az aranyparaszttal rossz idők miatt, míg a szent bucsuról hazavetődő vak kol-dus ez egy jó napnak is örvend és boldognak

Vonatkozással a kholera elleni óvintézkedésekre figyelmeztető miniszteri rendeletre f. hó 16-án é 17-én a helyi egészségügyi bizottság a következőkben állapodott meg:

1) A nagy és kis piac, a látogatottabb utcák és a Temes partja naponként tisztíttassanak; a háztulajdonosok utasítandók, hogy a házhely előtti járdát és kövezetet egész az utca közepéig reggeli 8 óráig minden nap öntöztessék és separtessék. A háztulajdonosok a szemetet egy a városi mérnök által pontosan megjelölendő helyre kötelesek lerakni, ahol a desinfectio eszközöltetni fog.

2) Nyilvános helyeken, vendéglőkben, fogadóknak, iskolákban, hivatalokban, mé-szárszékben, a halcsarnokban levő árnyék székek, esatornák, személerakodó helyek és etetk naponként vasvíriol-oldattal vagy carbolsavas porral desinfectáltassanak, és pedig vasvíriolból 10%-os oldattal. A városi esatornák naponként egyszer fertőztelenítessenek.

3) Azon esetben, ha a ragály városunkhoz közelednék, a Szt. Wendelin-földön barakkórház volna emelendő.

Irodalmi műveltségünk.

I.

A magyar írók és művészek körutat tesznek a művelt nagyvilágban, nemesak hogy tapasztaljanak, szórakozzanak, hanem hogy egy kicsit a rendesnél élénkebben az irodalmi életre vonják a közönség figyelmét. Tavaly itlten mozogtak, a mi városunkban is jártak, fogadtuk őket, örültünk nekik és elbűsüztünk tőlük. A Petőfitársaság is évi vándorgyűléseket tart, felváltva a vidék nagyobb városaiban, hogy jobban meghonosítsa az irodalmi életet, az irodalom pártolását.

Mert ki mondaná, hogy nálunk már meghonosult az irodalom iránti érdeklődés? Nem szükséges a statisztikai adatok tanúságához fordulnunk, közvetlen tapasztalataink is elegendő tájékozást nyújtanak e tekintetben.

Nézzünk csak körül, hány jeles író díszszeg könyvvállványunkon: számítsuk el, hány tiszteséges művet olvastunk el tisztességesen eddigi egész életünkben.

Pedig az irodalmi műveltségnek bizonyos divatos hangzása van s nem mondhatnók, hogy nem respectáljuk.

Hiszen a sokat olvasott férfi vagy a költőkből citáló hölgy általános elismerés tárgya szokott lenni.

Érzi magát. Teheti is biz' ökeme! Hiszem, bizonyára jobb napra viradt, mint a szegény éhes mokus, kinek zimankós téli napon nem igen teritenek. A pusztá, rideg erdő e böles Epikureusa boldog, ha a zuzmarás szakálú vén tölgyfa kezelméből, véletlenül egy-két mákszemre akadt.

Sokat beszélünk a boldogságról, e ritka má-dárról. De vajjon nem kéztet e bennünket erre maga a Hítség, midőn egyszerre nyolce boldogságot ad — vagy legalább ígér — rideg földi életünknek utravalóul?

Boldog idő! Aranykora életünknek, midőn Hit és Remény képezik ismeretlen tengerünkön az az irányítók: midőn az irás szavaiba: „hogy az ember nem csak hűsből, hanem az ur igéjéből is él” — mint valami zárdabeli kis lány, föltétlenül hiszünk. De a költő szava szerint a boldogság öve még ennyire sem terjed. Szerinte csak addig ér, míg a szerető anya gyöngéd gondoljai víra-ztanak gondnélküli álmaink fölött; míg szerető szívén nevetve, még a tátongó örvény fölött is gondtalanul himbálozunk. És vajjon bizatobban int-e, e tekintetben a mindennapi élet, életünk legüdőbb, legártatlanabb korszaka a tavasz?

Mariska boldog! Ma-holnap már nagy lány. Épen az elmúlt pünkösdkor járult először az úr asztalához; vagy a mint a gonosz Garçon mondá: ekkor metszette föl ártatlan kis nyelvét a Szent-Lélek, hogy annál jobban peregjen az újdonna-n sült bakfislí gyöngysora mögött. Boldog! Hogy is ne volna az, midőn a minapában a Népkertben egyszerre két nagy studens szólítgatá per Mariska kis asszony. Eddig csak Mitzike volt és örvendett, ha egy első gymnazista vetődött feléje, hogy vele a táncórában tanultakat veré b lépéseken tovább gyakorolhatta, de most? Most már vonatodik a nögyelet koncertjére menni. De hogy is lenne, mikor Mariskát, klakkos, frakkos dandyk hívták meg, holott neki csak Ger-

De azt már nem mondhatnók, hogy irigylés tárgya is. Nem mintha az irigységtől valami nagyon mentek volnánk, hanem, mivelhogy az irodalmi műveltséget csak bizonyos máznak szoktuk tekinteni, a melylyel agglányok pótolják elmult ifjuságuk elhullt bájait, vagy a melyre ezélbeli tudós embe-reknek von szükségük a külső tekintély okából; az irodalmi ismereteket csak bizonyos ékes bogaraknak nézzük, a melyekkel egyéb vonzó tulajdonságok nélkül szükölködő egyé-nek magokat érdekesekké, kellemesekké iparkodnak tenni.

Pedig az irodalmi műveltség nem máz, nem pusztán egyik irányú vagy ága a műveltségnek, hanem egyik f e l t e l e emek; nem is pusztán ismeret, hanem e r ő, a mely nélkül a szív és ész igaz műveltsége csak nagyon kivételes esetekben és nagyon kivételes egyéneknél fejlődik ki.

Ne kösztünk a műveltség fogalmához magasabb igényeket; mondjuk csak, hogy művelt ember az, a ki az élet különböző, de csak közönséges viszonyai közt, az emberek különböző társaságában, állásához, korához, neméhez képest, szívan és tettben mindig eltalálja a kellő modort a magaviseletben, tapintatot az eljárásban, melynél fogva nem sérti másoknak személyét és pillanatnyi méltányos érdekeit, de a magáét sem.

Már ilyenmü műveltséghez okvetlenül szükséges legalább is bizonyosfoku ö n é s e m b e r i s m e r e t; okvetlenül szükségesek bizonyos általános s z e m p o n t o k, a melyek az emberek, a társaság elemeinek is támaszt nyújtanak.

Legközvetlenebbül ezeket természetesen az élet, a t a p a s z t a l a t, adja meg. De ennek gyümlöcséi vajmi későn szoktak meg-jönni, többnyire számtalan botlás után csak, az élet pedig e tekintetben már nagyon korán köt hozzánk igényeket.

Szerencsés, a kít a s z ü l e i é s i s k o l a i n e v e l é s ez irányban szép adag utra-valóval látott el az élet utjára; okos, igazán szerető szülő, értelmes, lelkiismeretes tanító vagy nevelő e téren fűvös eredményt érhet-nek el. De csak bizonyos fokig, csak a meddig a kor korlátoltsága, az ifjuság zsen-ge anyaga megengedi. Halvány és gyenge c h a b l o n az csak, a mit a nevelés a fejlődés e pontjág létesíthet, s a mely azontul, mikor az egyén kivettefik az életbe, s leg-inkább szorul vezérre, elégtelennek bizonyul, s az élet bonyolultabb esélyei közt nem ment meg a botlásoktól.

Hanem igenis biztosan nevel itéletet, erkölcsi izlést és tapintatot, gazdagon nyújt

vay huszárja a nyakigláb-levélhordó adta át a kárhuzatos meghívót, mely boldogságát megzavarta. És ha még is elmegy, úgy csak azért teszi, mert az első hosszú ruha, az első nyilvános föllépés stb., meg az a barna legény, az a Sandri is ott lesz: szóval, nem küldte vissza a meghívót, hogy utána ne kiabálhassa senki: hogy nem Éva asszony lánya. Kár is lett volna, ha elmaradt volna. Hiszen alig volt nálánál virulőbb rózsá. Tudja is ám a kis hamis, de a streng néni, már az iskolába elszolta volt magát, hogy Etekanak nem csak a természet hozta meg szép ajándékait, hanem magok a halhatatlan muzsák is. Így emlékezett meg róla Thalia, Eurpe Terpsichore és ki tudná mondani, javára-e, nem-e: Erató is.

A koncert láza korántsem volt oly vesélyes, mint a minőnek azt az idősbb társnók festették: sőt rá nézve épen ellenkező hatással volt, a menyiben biztatóul szolgált. Itt nyílt leg-lőszőr alkalma, az említett első két muzsától kapott tehet-ségeit bemutatni: hisz a szindarabban a naiv szerel-mest oly hüen játszta, mintha Amor lett volna a sugója.

A hatás általános volt. Nevét nemesak a „Végvidék“ olomfutárjai kürtölték, hanem visszhangoztatá az az ország nagy harangja a „Fővárosi Lapok“ is.

Van-e az Etele-hez fogható boldogság? És nem merő guny-e a hadapródból hadnagygyá lett tisztnek, vagy az iskola kalodájából kiszabadult érettségi vizsgát tett, nagyreményű fiatal örö-mét, boldogságát az Etele boldogságához még csak hasonlítani is?

És ő még sines meglegedve. Barátnői irigylük: ő meg váltig azt állítja: hogy boldog-talan, hogy nyugalmit sehogy sem lel. Mamája előtt megint iskolás lány szeretne lenni, ha mind-járt a képezdébe is kellene menne.

Az alig két évvel ez előtt még fűrge öziké-

szempontokat az a műve az emberi szellemnek, a mely egész gazdagságában tünteti föl a lélek világát, az emberi természetet, viszonyokat, jellemeket, az emberi élet szomorú és komikus küzdelmeit: az irodalom, szorosabban az emberi művelődés története és a költészet. Jeles írók és remek költők, a kik az emberi fejlődést helyes világításban, az emberi természetet és életet a maga való igazságában mutatják be; ezeknek tanulmánya, vagy akár csak könnyű szórakozás czéljából eszközölt olvasása emel bennünket oly álláspontra, a melyen az élet viszonyai közt biztosan megállhatunk, s a melyen minden viszonyok közt eltaláljuk szóban és tetteben a kellő tapintatot.

Igy fogva fel az irodalmi műveltség hatását: ime, mily praktikus útmutató az élet útján! Győrsít, biztossá teszi ítélőtünet, lépéseinket, nemesebbé a salon-hölgy chicjét, öntudatosabbá a gentleman modorát, gazdagabbá, élénkebbé a társaság beszédét; sőt mi több, előnyeinknek értékesítésében, érdekeink előmozdításában is igen élelmes tanácsadónk tud lenni, mint akár a Laertes apja, a vén Polonius. Mert azt csak elismeritek, hogy az a faj, a melyre napjainkban tán épen azért oly kegyetlen hajszát folytat bizonyos had, praktikus minden tulajdonsága fölött: pedig nem csak nálunk, de általában mindenütt ők kultiválják legjobban az irodalmat; Europa írónak és irodalompartoló és olvasó közönségének legnagyobb perezentjét aránylag a zsidók adják.

Ha pedig, jóhiszemű irodalom-és költészetkedvelő, esetleg jobban beletalálnál izlelni a költészet édesmédébe s tán élvezettedé sőt szenvedélyeddé válva, belevonna hatalmába, az idealismus honába: sohse rettenj meg: embertársaid, hivatalod, hazád nem fogják kárát vallani; magad is dús kárpót lást találsz kissé tán megzavart önző nyugalmadért, mert nálánál a világon nem lesz hiúságesebb barátod az élet útján; megnemesít örömeid, élvezeteid, boldogságod közepette és fölemel, ha balsors lesújtott!

Az ármentesítés.

Stefanovics őrnagy, kinek tavali röpirata a laikus közönség előtt némi feltűnést okozott, „Die Folgen zeigen sich“ czímmel a zimonyi hetilapban hibáztatja az ármentesítő munkálatokat. Az expectorációkban gazdag közlemény legnevezetesebb részeit a következőkben közöljük:

1882 jun. 26-ka óta építik a töltést; ősz utoljában és újévkor jött a nagy víz. A töltésépítési val-

ból vagy mint a tanító kisasszonyok neveztek „Reiszteufel“-ből, hirtelen komoly lány vált, ki protestáns létire is, csak apáca obajt lenni. Ugyan miért? Talán ő maga sem tudná megmondani. Erató, az emberi szív örömeinek, bújának tudója, tudná talán csak megmondani.

De hagyjuk Etlét az ő boldogtalanságában és kívánjuk neki, hogy minél tovább tartson e „boldog“ boldogtalansága.

* * *

Hol lakik a valódi boldogság? Ily czimű-költeményt tanított nekem egykor boldogemlékű anyám. A jó mama sokat szidott, mert nem csak hogy végtelen füles voltam, de hozzá még a fejem is nehéz volt. Akkor nem tudtam felfogni: hogy miért megy ez oly nehezen az én fejembe; ma meg nagyon értem: mert a költemény olyasmiről szólt, a mi a valóságban nem, s ha még is igen, akkor csak az álmok édes hazájában létezik. A költemény ezime nagy koromban is sokat foglalkoztatott. Előttém állott éjjel-nappal, de minél többet farkásztem a boldogság mibenlétét, annál messzebbre szállott el tőlem, még csak fogalma is.

A boldogság, a boldogító szerelemien a csendes és zavartalan családi életben található meg, mondák némelyek. Első helyen állottak ezek között azok, kiknek a szerelem koczkájátékában dupla hatást sikerült dobniok.

Boldog halandók!

Nem ezekben, hanem a füzgetlen életben, a kötelességek teljesítésében, a hír hajhászathat és több e félékben keresse azt, erősítik mások: még pedig nem kevésbé szavahihető praktikus és theoretikus emberek egyaránt. Nagy számmal voltak közöttük olyanok, kiknek ajkain valószínűleg ha-

lalkozó kötelezte magát, hogy 90 munkanap folyamán a töltést bevégzi. Az árvíz elleni védekezési munkálatok minden egyezményen kívül állottak; ezeket csak is 700000 forintot meghaladó költséggel lehetett végezni. Míg az egész töltés felmérése 300000 forintba került, az árvíz első távoltartása, amikor maga a vállalat sem volt még befejezve — több mint kétszerannyiba került....

Ma, július 10-kén, 40 és egynehány fokú perzselő hőségben, melyben a vízi felületek rohamosan párolognak, és minden posvány, vízi árok stb. szabály szerint kiszárad — ma a Temestől nyugatra eső rétfelület Pancsova és a Duna közt, tehát a Temes jobb partja, teljesen víz alatt van. Ez a rétfelület kizárólag azon okból van elárasztva vízzel, mert ama rétfelület a Temes balpartján Pancsovától Kubinig, az új töltéstől megvédve, teljesen száraz.

Ha a Temes kicsiny és a Duna nagy, akkor az utóbbi visszaszorítja ama mellékfolyót, s hogy nagyon meg ne dagadjon, arra szolgált közvetlen a nagy magtár alatt egy folyó-ágy, mely néhány száz lábbal alább egy másik ilyen a Temesből kimenő ágygyal a rétfelületen egyesült, — mint levezetés, mint kőnyebőlés. Ezen két mélyvágásu ágyban folyt a Temes visszaszorított vize keletre a most ármentesített 38000 hold kitünő minőségű szántóföldre, de azért a mai vízállás mellett sem borította el az egész rétfelületet, csak a Fok-ok és alacsony gödrök legmélyebb vágányait.

Ezek közt a Temestől keletre és nyugatra számtalan zöld térségek, friss, bujnyózó füvel, rajtok szarvasmarhák, juhnyájak, legelők tömegei voltak láthatók.

Ma másképen áll a dolog. Pancsova és Plo-schitz közt keletre most ármentesített, száraz szántó föld van: a Topolának azon ágya is, mely a megdagadt Temesnek segített a túlságos vízmennyiséget leveztetni, elzárva és holtta van téve; a Temestől nyugatra eső térség ellenben valóságos tö.

A nyugati rétfelület azonban nincsen szövevényes, mely a teher viselésében segédkezhetne.

Mindazon víztömeg, melynek Pancsova és Kubin közt a rétfelület legmélyebb pontjain helye volt, innen a töltés által el van vezetve. Most a nyugati rétfelület kell befogadnia. Az új töltés következtében tehát kettős adagot kell bevennie.

Hasonlattal akarunk élni.

A Temes mindkét oldalán, Pancsova és a Duna közt szőlő kertek vannak, és egy bizonyos számú seregélyes csoport egyenletesen megoszlik az az összes szőlőkertek felett, hogy lopjanak és torokoskodjanak. Am a keleti szőlők birtokosai valahogy szerették, hogy a seregély csoportokat fávoltartsák. De számuk ugyanaz maradt es éhségük is. Természetes, hogy most már nagy módon és madáreszök teljes következetességével a nyugati szőlőkerteket rohanják meg s az utóbbiaknak emélfogva kettős számú hivatlan vendégei lesznek.

Ezért van, hogy a jobb Temesparton egyetlen zöldellő sziget, egyetlen lezelő s egyetlen szarvasmarha sínesen. Minden csak víz.

Kérem azokat, kik a rétfelület ármentesítését és telepítését a kormánytól szorgalmazták, ugyan mondják meg nekem:

Hogy van az, hogy már most, az új töltés fenállása után egy évvel a Temes jobb partja mentén Pancsova és a Duna közt moesárfú és gyékény (káka és nád bizonyára következik)

lál óráján is Petőfi-nek: „Az asszony arany pohárban méregital“ szavai fognak lelegni. Hallgattam szavokat. Játsoztam én is, de a szerelem bőszerűje nem kedvezett: annyira nem, hogy becsületemet kivéve majdnem mindenem odaégett. Csónak töredék, a hányt-vetett élet tengerén, mely töredék marad mindaddig, míg vissza nem tér oda, hol a boldogság lakozik.

Ráadásul a kárra egyéb nem maradt az emberek gnyjánál.

A ki mer, az nyer! Parolát az irigy sorsnak, gondolám magamban és újra elmentem szerencsét próbálni.

Most sem sikerült. Eb a ki megbánja! Ezentúl a könyvek élek. Éles öllöt veszek s elszegődöm tárczaírónak; kivált, ha szerencsésebb leszek, mint a boldogság keresésében s ha műszám csepülhaju zsengejét. „Hol lakik a boldogság?“ valahol tárczaezikk gyanánt folyeszik.

Szép holdvilágos északon volt. Azon gyönyörű tavaszi éjjelek egyike, minőket még csak a szép Erdélyben láthatni. Éjféltőlant lehetett, midőn az álom geniussá könyörülve rajtam, védőszárnyait valahára rám is kiterjesztette.

Kedvenc tárgyammal álmodtam, midőn előmbé áll egy gyönyörű tündéralak, s eképen szólit meg: „Tudni vágyod, hol lakik a boldogság?“ Am legyen! Elvezettek, megmutatott, hogy vizsgálatást nyersz az eddig átéltekért. Mielőtt azonban útnak indulnánk, fogadd föl, hogy a látottakat el nem beszéled senkinek. Esküt tettem, minőt az igazságos ember álmában tenni szokott. A hold tüdvalevőleg gyorsan jár, s így nemsokára elérkeztünk egy nagy és szép városba, melyet vezetöm az ezüst ruhájú Luna Pancsovának nevezett.

Mindenek előtt föltűnt előttem a villanyvilágított város s hogy itt az emberek ily későn

emelkedik ki a vízből, ahol azelőtt csak jó le-gelőfű nőtt?

Megadom helyettük én a feleletet: mert a felső rétfelület épen most a töltés következtében kettős árterhet kénytelen viselni, s így a teljes elposványodásnak néz eleje.

Az árvíz, mely a rétfelületen, Perlasz-, Zenta-, Opavától Pancsova mellett Kubinig bizonyára 11 négyszögmérőföldnyi területet izényelt, mennyiségileg természetesen megmarad; ha már most elveszik tőle a mélyföldet, melyben eddigél mindenkor kiterjeszkedett, természetes útat keres magának a töltések közt, és pedig messze, messze, másutt, a „Bácskában, eddigél soha el nem árasztott 200000 hold szántóföldön és Bánátban, még dombosabb vidéken is.“ mint az 1871-ik évi ő felségéhez terjesztett ministeri jelentés mondja.

A Temes jobb partja mentén a vízből ki-magasló posványfűvek tehát világosan elmondják nekünk, hogy a töltéselés következményei már is mutatkoznak.

S ha, amitől Isten meentsen meg bennünket, még mindig fenállna a terv, hogy a Temestől és Pancsovától Zentaig terjedő nyugati rétfelületet is ármentesíteni és egy a mostanihoz hasonló töltés segítségével szántóföldde átalakíttatni fog, akkor ott és messze, messze, másutt, tán Pancsova utczáiban, pl. a nagy templom közelében és a gabnatarhoz vezető mélyen fekvő utczában gyékény-és káka-fűvek fognak nőni!

Stefanovics őrnagy úr aggodalmait közöltük egy itteni illetékes szakférfival, kinek felvilágosító, illetve czáfólo megjegyzéseit ide iktatjuk.

1.) A téli vízvédelen nem 7000,000, hanem közel 500000 frt-ba került és ennek is legnagyobb része nem védelmi, hanem szorosán vett töltéselési munkára fordított.

2.) Nem áll czikkiró azon nézete, mint-ha minden árvíz ily óriási pénzösszegbe kerülne, mert a közeli elmúlt árvíz alatt 18 kmtr. hosszú töltésvonal nem volt kiépítve, sőt meg sem indítva, ha pedig az egész védvonal befejezve leend, a védekezési költségek egy minimumra reducálódnak.

3.) A mi pedig czikkiró által oly hévvel előadott 2-dik ányvoldalt illeti, hogy ma a Temes jobb parti rétfelület helyei, daczára a 40° hőmérsékletnek még mindig a pancsova-kubini ármentesítés következtében víz alatt van, ez oly állítás, a melyet minden halászszerber megczáfollhat: hiszen tudja azt e vidék minden lakója, hogy a tavaszi árvizek maradványai ármentesítetlen rétfelületen mindig hosszabb ideig maradván, ez minden évben tapasztalható, tehát akkor is, a midőn még a pancsova-kubini védvonal ismétli helyreállításáról szó sem volt. Czikkiró ezt az említett védvonal okozta duzzadásnak tulajdonítja.

Hej! pedig ha tudná mily nagyot mondott czikkiró, bizony vagy vissza vonná mon-

is még az aszfaltos utczákon sétálgattak, ép úgy, mint Párisban.

Míg a sohasem látott szép várost, a boldogok édenét bámultam, addig a hold hirtelen megállt, s be-bekandikált egy ódon épület gothikus ablakain.

Pszt! Csend! Itt lakik a boldogság! sut-togta fülembé. És mit láttam?

Tanulószobájában ült egy öreg fia tal tudós; körülvéve görög, zsidó és hieroglyphikus betűs könyvektől, örömtükben bánatukban borszeszes üvegekbe kivánczozott kigyók-békák és egyéb más csuszó-mászó állatoktól. Szobája valóságos muzeum volt, melyben nemesak a földszíneknek, de talán a föld belsejének is minden esodái képviselve valának elkezdve az isteni esereptudománytól, föl az embert boldogító talizmánokig. Valódi Dr. Faustus, kit nagy tudományossága miatt, a volioviezi erdő lakói, magok a 300 éves kopaszfejű hollók is irigyeltek.

Boldog halandó! Csak egy vázlat ismer, a nagy ravágyást, e miatt feleli egészségét, neki élő családját, szép gyermekeit, minőkkel hozzá hasonló tudós neje viruló korában megajándékozta vala.

Kívánod-e a boldogság e nemét? Kérdő tültem Luna.

Nem, soha sem! Elsietünk a chausseera, hol szerény kis lak előtt megálltunk. A háló szobában két testvér alult. A szöke arczán csendes nyugodtság látszott, míg a hollófelete hajából még az álomban is csak öröm sugárzott. Bitor vörös ajkain a legártatlanabb mosoly vonult el; azon mosoly, melyről már Petrarka azt állítja, hogy az eskákis az ő Laurájának ajkain található, más ajkakon soha.

(Vége köv.)

dókáját vagy pedig azonnal kijelentené, hogy nem szakember és a vízépítészeti tudomány-nak rudimentumait sem ismeri.

Bennünket, cikkiró uram, mindig jószívűség vezet, s így legyen szabad önnek megmagyarázni azt a lehetetlenséget, mikép a Duna a kérdésben forgó töltések által okozott duzzadás a nem hatolhat fel se Titelre, se Oppovára.

A pancsova kubini védvonal tervezésénél kiszámított, hogy legkedvezőtlenebb esetben a duzzadás 0.5^m de miután Pancsova - Titel közt az esés 2.76^m, Pancsova és Oppova közt pedig az esés 3.04^m s minthogy továbbá a víz hegynék nem mehet, emélfogva ezen 0.5^m duzzadás odáig nem hatolhat.

No de hát t. cikkiró azt nem tudhatja. Feltűnő azonban azon állítása, hogy a mai víz állás mellett soha sem voltak a temes jobbparti rétek ily mérvben elárasztva. Ezt láthatja mindenki. De hogy azon vízmenyiség mely még most a rétekben stagnál, nem a mai víz állásnak, hanem még a tavaszi nagy víznek maradványa, már azt cikkirónak tudnia kellene annál is inkább, mivel egy kis jóakarát és igazságszeretet mellett nem kellene bűnbakot keresni.

Az odiosus cikk többi részére igen nehéz felelni, mert hát a vízépítészeti az állattan és növénytanal egybekötmi, mai időkben mégis furcsa, mert hát egy szabályozásnál arra is gondolni, hogy a madarak nem halnak-e éhen, oly kiváncsi, melynek úgy látszik, csak cikkiró tudna megfelelni.

Cikkiró azon kérdésére, hogy miért látzanak a Temes jobb partján egy év azaz a pancsova-kubini védvonal fennállása óta, káka, gyékény és más egyéb trespő növények, arra igen könnyű a felelet, mert azok minden évben láthatók voltak és addig láthatók is lesznek, míg a a Temes jobbparti öblözetek is okszerű ármentesítés alá kerülnek, és akkor hiszen, hogy cikkiró is meg lesz elégedve. Mert akkor tán a madaraknak is jut valami a táplálékból.

És hogy ha ezen öblözetek ármentesítése valósággá leend, akkor, ne féljen cikkiró úr, hogy Pancsova sz. kir. város utcáim fognak az ármentesítést követő és cikkiró nézete szerint igazoló káros jelek, nevezetesen a káka és gyékény teremni, mert hát ez is olyan feltevés, illetőleg jóslat, minővel cikkiró már mult év végén a „Szegedi Naplóban“ felszült, állítván, hogy Pancsova város a téli árvíz alatt bizonyosan tönkre megy, ha a pancsova-kubini védvonalat keresztül nem vágják.

Bátorkodunk ám cikkirót e helyen azon körülményre figyelmeztetni, hogy a világ mivel férfi a szakembertől csakis a lehetőséget követelik és igen jól tudják, hogy mikor az anyatermesztet fellázad, hogy akkor a tudománynak és tapasztalatnak vannak határai és korlátai.

Heti szemle.

„Inter duos litigantes tertius gaudet.“ Soha sem volt igazabb e deák mondás, mint most, amikor a három-hajszálú birodalmi kanczellár, akinek Tyrás-át a lapok nem rég ismét emlegették, nyugodt phlegmával nézi, hogy az ő kedves szomszédja, a francia mikép zsémbeskedik másik tengerentúli szomszédjával az angol-lal. Nem elegendik ő a dologba a világért sem! Tőle leplezhetik a francziák a köztársaság szobrát, melynek ünnepét szerencsés véletlenből az odakerült magyar írók és művészek is élvezhették. Szívvel fakadt ovációknak voltak ok tanui, a boldogok, akik színről színre láthaták a galambosz bujdosót, Kossuthot, és a másik eszmei hőst, a jelen század legnagyobb költőjét Victor Hugót. Mi jól esik a magyar szívnek az ilyen lelkes fogadtatás külföldön! Mi meghatottan hallgathatták honfi társaink a feléjük hangzó üdvözléget. Bornier szép költeményét, melynek relány szakasza így hangzik:

Vous, que guide une heureuse et noble phantaisie.
Etrangers à nos yeux, à nos coeurs bien connus.
Ambassadeurs de l'art et de la poésie.
Au Paris fraternel soyez les bienvenus!

Salut, amis hongrois! La Hongrie et la France.
Ont eu des deüils égaux, des triomphes pareils.
De semblables vertus dans la meme souffrance
Et des réveils communs sous les jeunes soleils!

Egyebütt is ünnepek, találkozások folynak most. Nyitran nagy fényvel tették le a honvédségi sáttortábor alapkövét. A birodalmi székváros felszabadításának 200 éves fordulóját üli. E közben pedig a Diogenes lámpájával keresik a Wiener Kind-eket. Budapest falai köztlatta az orleansi hercegeket, kik leírhatatlan szépségének mondották a magyar főváros fekvését és életét. Kolozsvár, az erdélyi gentry fészke, a magyar középiskolai tanárságnak lett befogadó helye és szíves Isten hozott-jával üdvözölte vendégeit. Ugyanott politikai találkát adtak a magyar és román kormányok küldöttei, a határ kiigazítás ügyében.

Az alatt folyik az egész országban az aratás verejtékes munkája. Óriási a hőség, mely a tüzeseket is előmozdítja. Borzasztó rémhírre ébredtünk egynap, hogy Liptó-Szent-Miklós helysége egészen a lángok martaléka lón!

Egy helyütt a munka gyümölcse, az aratás — más helyütt a munka megölője, a tüzoszlop!

Vajha egy másik tüzes eszlop, a Szent Lélek tüzes nyelve szállná meg a tiszta-eszlári pört és részecéit. Mert hisz a dolog ugyancsak kevés pozitív eredményre vezetett mind'eddig. Hallotta a világ a törvénytörési termet vizsgálzani a középkori theologusok vitáihoz fogható tudós invektíváktól: elővetett az orvostudomány minden apparatusát, és az eredmény mégis igen csekély. Egy azonban bizonyossá vált, — különösen az öreg fő-boneczoknak Scheuthaunak Leszédéből — hogy nem úgy ment minden már kezdetben is, a hogy kellett volna.

A tanúk száma folyton szaporodik. Mikor lesz ennek vége? A kolera-hírek is ugyanazon stadiumban vannak, s az európai kormányok visszafójtott lélekzettel várják a vészes felhő elvonulását.

HELYI HIREK.

* **Hymen** Kedden, f. hó 17-én d. e. 9 órakor vezette oltárhoz Vizoly Zakariás, m. k. állami reálgymnasiumi tanár Imhof Irma k. a. t. Imhof Ferencz, Dunagőzhajózási társasági pénztárnok leányát. A boldog pár rögtön az esketés után a völgyény házjába, a Székelyföldre utazott. Öszinte szerencsekívánatainkat!

* **A kapitányság** a város lakóit felszólította, hogy udvarukat a közegészség miatt tisztán tartsák. A kik e felszólítást nem respektálják, szigorú büntetés alá esnek — A szivarzás a gabona szállítás alkalmával eltiltatott — Szigorú tilalom éri továbbá mindazokat, kik a szabad közlekedést áruezikknek, hordóknak, ládáknak, faszállományoknak kövezeteken való lerakása által megátolják.

* **Öngyilkossági kísérlet** F. hó 19-én 4 órakor Baróthy Ferencz temesmegyei tiszt. szolgabíró és gyurgyevői helyhatósági biztos öngyilkos módon akart véget vetni életének és e célból golyót röpített fejére — A golyó azonban csak a homlokcsontot s.b.zé meg. A seb súlyos ugyan, de nem okvetetlenül halált hozó. Az öngyilkos Gromon kormánybiztoshoz levelet intézett, melyben tette okául azt adja elő, hogy a magára vállalt feladatnak megfelelni képtelen.

* **A magyar nemzeti csolnakázó egyesület** néhány tagja n. m. Jankovich István, Deák Géza, és Tömörly Kálmán f. hó 14-kén este 9 kor egy csolnakon városunknál kikötött. Az urak az egész útát Budapesttől csolnakon tették meg. Másnap reggel tovább indultak Turn-Severinig.

* **A 83-ik gyalogezrednek** helyben állomásozó l. zászlóalja f. hó 16-án reggel 3^{1/2} órakor Ulmanky alezreles vezérlete alatt Fehértemplomba ment.

* **A helyi német lap** 57-ik számában foglalt, lapunkra vonatkozó közleményre más feleletünk nincs, mint hogy egyszer kimondott nézetünket, — mely nem egyedül a miénk — a maga teljességében fentartjuk.

* **Feymann Gyula** ügyvéd a „Banater Post“ felelős szerkesztője szabadságáról te nap hazaérkezett.

* **Weisingernek** a város inkból Amerikába kíván lortott földművelőnek rokonai hír szerént rem lelk meg az ujlágban az ígért aranyhegyeket, de mi több a legnagyobb szorultságban silylődnék. Nemsokára vizsgáljónnek szűföldjökre.

* **Postai bélyegjegyek** ezentúl Kransevics ezégnél is kaphatók. Ugyanott legközelebb levélszekrényt is állítottak.

* **A selyemgombolításnál** alkalmaztatni kívánt 12 — 15 éves leányok akár a kapitányságnál akárbae jelentkezzenek.

* **Szivarok árleszállítása** A m. kir. kereske lelni minster rendelete folytán f. hó 20. tól kezdve a Jara-szivarok (most 7 kr. darabja) ezentúl 4-kron, Elegantes 1 és 2 (most 9 kr.) ezentúl 5 kron kaphatók lesznek minden szivar boltban.

* **Tevele úr**, az előnyösen és kiváló oldalairól jól ismert színész javára kerül színre szerdán e hó 25-ken egy új szenzátiós darab e címmel: A St. Germaini gróf és a párisi vak leány (Der Graf v. St. Germain und die Blinde v. Paris). Felhívjuk színházlátogató közönségünk figyelmét az élvezetesnek ígérkező estre!

* **Hivataliszolgai állomás** (II. od osztályu) betöltendő a pancsovai kir. a löhivatalnál.

Helyi közlekedés Pancsova, Belgrád és Zimony közt:

Indulás Pancsován, d. e. 7 és 10. d. u. 4. ó.
„ Zimonyban, d. e. 8 és 12. d. u. 6. ó.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

Végtárgyalás

A pancsovai k. törvénytörésnek szünidei tanácsa által f. évi Junius 14-én gyilkossággal vádolt Benza Ilia elleni bűnügyben igen érdekes végtárgyalás tartott.

Ezen bűnügy tényállása a következő: Vádolt Benza Ilia f. évi Junius 13-án maga jelentkezett, a margiticeai község elöljáróságánál s előadta, hogy ő ágyasát Popov Nataliát a közte és ágyasa közt támadt szóváltás és civakodás által okozott hirtelen felhevülésében meg ölte.

Tanuk által pedig bebizonyított, hogy Popov Natalia vádoltat — mivel ez ideig törvény ellenes házasságban élt — elhagyta, féléhémüket magával vitte és szüleihez ment. Vádolt ezt megtudván, a Popov-féle házba ment, ott ágyasát az udvaron találván, azt a szobába vezette — de a konyhán átmenve felkapott egy baltát s a szobában ezen baltával Popov Natalia fejére két — okvetetlen halálos ütést ejtett: de nem érte be ezzel, hanem összerogyott altestén késsel még 7 szurást is tett — és ezek közül 3 okvetetlen halálos.

A kir. törvénytörés ilyen kegyetlenség-gel szemben jónak találta vádoltatnak szellemi beszámíthatóságát orvosi vizsgálatnak alá vetni.

A vizsgálat eredményeül constatált, hogy a vádolt eszmélete épnek és egészségesnek tekintendő; tettét tehát józan észszel követte el.

Ezen eredmény alapján a kir. ügyész-ség a vádolt ellen a gyilkosság vádját emelte.

A törvénytörés pedig a megtartott végtárgyalás után vádoltat a gyilkosság bünténye alól felmentette, de őtet a Popov Natalia hátrányára elkövetett szándékos emberölés büntényében bűnösnek mondá ki, és e miatt 10 évi fogházra elítélte.

A törvénytörészel nem fogadhatta azt, hogy vádolt a büntényt előre megfontolt szándékkal követte volna el, mert az első két okvetetlen halálos ütést a konyhában felkapott baltával, így tehát véletlen felkapott idegen és nem szándékosan magával vitt eszközlel ejtette, a többi halálos sértüléseket pedig vádolt és Popov Natalia házbeliek közt támadt civakodás után mérte, mikor már Popov Natalia halva volt. St. J.

Felelős szerkesztő: **Wigand János.**

Főmunkatárs: Dr. **Fináczy Ernő.**

Kiadótulajdonosok:

Wigand János és a „Beck & Koszánics“ ezégn.